VISU ZEMJU PROLETĀRIEŠI, SAVIENOJIETIES!

ĻEŅINA KAROGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

IZNĀK KOPŠ 1950. GADA 29. MARTA

Nr. 59 (5753)

21. MAIJS SESTDIENA, 1988. GADS

Maksā 3 kap.

Rajons dienu ritumā

Pieredzes apmaiņā

Vakar kolhozu, padomju saimniecību, celtniecības organizāciju, rūpniecības un apkalpojošās sfēras uzņēmumu partijas pirmorganizāciju sekretāri apmeklēja Rēzeknes rajonu. Brauciena mērķis — tuvāk iepazīties ar mūsu sociālistiskās sacensības partneru pieredzi partijas darba formu un metožu pilnveidošanā.

Vispirms — tikšanās partijas Rēzeknes rajona komitejā. Šeit risinājās saruna ar partijas darba pārkārtošanas gaitu, notiekoša domu apmaiņa par vairākiem ļoti aktuāliem partijas pirmorganizāciju darbības jautājumiem, par gatavošanos PSKP XIX Vissavienības konferencei.

Pēc tam mūsu lauku saimniecību partijas pirmorganizāciju sekretāri pabija kolhozā «Ļeņina Karogs» un A. Matrosova kolhozā, bet rūpniecības un apkalpojošās sfēras uzņēmumu pirmorganizāciju sekretāri apmeklēja piena konservu kombinātu, elektroinstrumentu rūpnīcu, sadzīves pakalpojumu kombinātu un citus Rēzeknes darba kolektīvus.

Nākamajā mēnesī Rēzeknes rajona partijas darbinieki pieredzes apmaiņas nolūkā ieradīsies pie mums.

P. STRAUTS

Rūpnīcai — jauns cehs

Jau pilnīgi konkrētas aprises ieguvis Līvānu koksnes konstrukciju rūpnīcas topošais galdniecības izstrādājumu sagatavju cehs.

Šo uzņēmumā vislielāko objektu pēc republikāniskā projektēšanas un mājbūves tresta pasūtījumā būvē mūsu pārvietojamā mehanizētā kolonna, kura ir galvenais darbu uzņēmējs.

Kopš celtniecības darbu sākuma (tas ir — kopš šī gada janvāra) šeit praktiski strādā divas brigādes, kuras vada E. Veigurs un J. Dubovskis. Lai gan apgādē ar konstrukciju ne viss ir kārtībā (konstrukcijas saņemam no Baltkrievijas PSR Molodečno pilsētas), lai gan ir nepilnības arī projektā, celtnieki cenšas iekļauties grafikā un no šogad plānotajiem 600 tūkstošiem rubļu jau apguvuši 150 tūkstošus. Pavisam darbi jāveic 780 tūkstošu rubļu apjomā 21 mēneša laikā (saskaņā ar normatīvajiem termiņiem).

Patlaban tiek pabeigta jaunā ceha karkasa montāža.

J. PAŠĶEVIČS,

Līvānu PMK priekšnieka vietnieks

Atbalstāma iniciatīva

Jūnijā Preiļos notiks Rēzeknes ielas svētki. Atbalstāmu iniciatīvu, gatavojoties šim notikumam, parādījuši Preiļu 2. vidusskolas 8. a klases (audzinātāja L. Litikova) un Preiļu 1. vidusskolas 8. b klases (audzinātāja P. Beļikova) skolēni. Viņi izgāja talkā un sniedza palīdzību bērnu sporta laukuma labiekārtošanā.

Skolēni Rēzeknes ielas centrālajā daļā iestādīja arī vairākus desmitus bērziņu, paši tos aprūpē. Katru kociņu stādīja viens skolēnis no 2. vidusskolas, otrs — no 1. vidusskolas. Tāpēc var teikt, ka tas būs draudzības koks, kurš simbolizē krievu un latviešu tautu draudzību.

Abu klašu audzēkņus saista arī kopīgi rīkoti pasākumi, viņi kopā pavada brīvo laiku, draudzējas. Lūk, tā ir internacionālā audzināšana praksē. Un te liels nopelns ir abām klašu audzinātājām.

K. LACIS,

dzīvokļu saimniecības pārvaldes meistare darbā ar iedzīvotājiem

J. Graubiņa mūzikas diena

Jēkaba Graubiņa mūzikas diena Rožupē sākās pie memoriālā akmens. Klātesošos uzrunāja Rožupes astoņgadīgās skolas direktore Aloīda Rimicāne. Tautas dziesmas skanēja Līvānu bērnu mūzikas skolas ansambļa (vadītāja Biruta Šalajeva) izpildījumā. Muzicēja arī šīs skolas audzēkne jaunā vijolniece Dagnija Jonāne.

Pasākumu krāšņāku darīja Rožupes lauku kapela (vadītājs Ēvalds Gulbinskis) un folkloras ansamblis (vadītāja Ilze Vanaga). Par komponistu un viņa darbu stāstīja Preiļu vēstures un lietiškās mākslas muzeja direktore Tekla Bekeša. Nepieciešamību šādus svētkus rīkot tieši Rožupē uzsvēra Oškalna kolhoza partijas pirmorganizācijas sekretāre Ausma Lāčkāja. Komponista dzīvesbiedre Ērika Graubiņa sirsnīgi pateicās rožupiešiem par šīm skaistajām stundām.

...Īsti svētki izvērtās Dubnas krastā. Šeit bija gan tējas dzeršana, gan dziesmu karš. Apdziedāšanā mājinieki centās pārspēt viesus no Ikšķiles.

Ciemiņi — muzikāli dramatiskais tautas ansamblis «Ikšķile» ciema klubā rādīja režisores Margas Teteres iestudētos Jēkaba Graubiņa un Jāzepa Lindberga «Saulgriežus». Šoreiz tas bija ziemas saulgriežu cikls.

Svētkos klāt bija arī komponista dēls Jānis ar dzīvesbiedri un mazdēls Lauris.

V. RADIS

Ciema deputāte

Viņā ir kaut kas no Spīdolas. Tāds savāds gaišums, kas liek citiem būt labākiem, skaistākiem. Kad Lilitu Lāci sastop Rudzētu ciema centrā, viņu vienmēr var pazīt pēc steidzīgā soļa un neiztrūkstošā smaida sejā. Steigu ir uzspiedušī daudzie sabiedriskie pienākumi. Kā ciema deputāte viņa likusi sarosīties ciema ļaudīm. Lilitas vadībā raiti rit kultūras dzīve Rudzētos. Kultūras nama vadītājas ciemā nav, tāpēc viss gulstas uz viņas pleciem: gan ģimeņu atpūtas vakari, gan valsts svētku atzīmēšana, gan ražas svētki, apsējības, jaunatnes sarīkojumi. Kādā sarunā Lilita valsirdīgi atzinās: «Pietrūkst laika. Tā vien liekas, ka drīz būs jāpāriet strādāt uz ciemu par kluba vadītāju.» Tā jau arī ir — skolotājai, klases audzinātājai darba pilnas rokas skolā, bet, ja klāt nāk ciema daudzie uzdevumi, tad paspēt ir ļoti grūti.

Taču Lilita īpaši nesūdzas. Viņa lieliski tiek galā ar latviešu valodas skolotājas pienākumiem, audzina labu klasi, paspēj noorganizēt ekskursijas un braucienus uz teātri un vēl prasmīgi vada divus tautisko deju kolektīvus.

Ciemā Lilitu Lāci pazīst un cienī. Taču, kā jau tas dzīvē bieži gadās, netrūkst arī skauģu, kas izmet: «Ar ko tad viņa labāka par mani. Es jau arī tā varētu.» Taču paši nav pat mazo pirkstiņu pakustinājuši lietas labā. Rudzētos nevienam nav noslēpums, ka pirms Lilitas Lāces atnākšanas kultūras dzīve ciemā bija pavisam panīkusi. Šad tad uzradās entuziasts, kas izkārtoja kādu braucienu uz koncertu vai teātri. Un tas arī viss. Toties tagad par garlaicību sūdzēties var tikai tie, kas paši kūtri.

Negribu teikt, ka Lilita Lāce ir vienīgā «gaismas nesēja» Rudzētos. Ir daudzi darboties griboši un varoši cilvēki, bet visu viņu sniegumu kopā salikt un prast pasniegt ar īpatnējo Rudzētu kolorītu — to pagaidām spēj vienīgi Lilita.

Gribētos vēlēties, lai mums it visur būtu vairāk tādu cilvēku! Tad dzīve kļūtu daudz krāšņāka un interesantāka.

V. SPRIŅĢIS,

Rudzētu vidusskolas direktors, ciema deputāts

Uz Baltijas meridiāna

Igaunija: kā rit izglītības reforma

Šogad Igaunijas skolu skolotāji savu audzēkņu vidējās izglītības atestātos pirmo reizi ierakstīs atzīmes tādos šīs republikas skolām neparastos priekšmetos kā informātika, semiotika un kinozinātne. Bet ar 1. septembri — jaunā mācību gada sākumu — skolēnus gaida kārtējie fakultatīvie priekšmeti ar vilinošiem nosaukumiem — saskarsmes, veselības, ētikas mācībstundas, nodarbības par apkārtējās vides un mākslinieciskās kultūras problēmām. Skolēni jau 7. klasē paši izraugās savu interešu sfēru, un tāpēc līdztekus vairākiem obligātajiem priekšmetiem viņus gaida diferencēta apmācība — pēc spējām un iespējām. Tādi ir 600 Igaunijas skolās iesāktā eksperimenta pirmie soļi.

Lietuva: rūpes—par dienišķo maizi

Ja Lietuvas industriālā centra Šaulu iedzīvotājiem rodas vēlēšanās nobaudīt svaigu, aromātisku maizi, kas vēl glabā krāsns siltumu, viņi iegriežas maizes veikalā «Sodžius» («Ciems»). Šeit jums pēc izvēles piedāvā dažādas mājās ceptas maizes šķirnes — tās ceptas no mīklas, kam piejauktas ķimenes, piens vai medus. Plašā klāstā te ir arī brūnganas, aizdarotas bulciņas— tik tikko no krāsns izņemtas. Nesen atvērtais Šaulu maizes cepēju kooperatīvais uzņēmums pilsētā kļuvis par ievērojamu vietu, ko labprāt apmeklē arī tūristi.

Pēc tam, kad 1987. gadā Padomju Savienībā stājās spēkā likums par individuālo darbu, Lietuvā radušies pirmie kooperatīvi un privātās maizes ceptuves, kafejnīcas un konditorejas. Tās krietni vien paplašina kādā konkrētā rajonā ceptās maizes daudzveidību. Taču tās galvenie piegādātāji joprojām būs valsts uzņēmumi, protams, ar noteikumu, ka tiks modernizēts vienotais konveijers «ceptuve —automašīna — veikals».

Paredzēts rekonstruēt uzņēmumus, ar nelielām automašīnām biežāk piegādāt veikaliem svaigu maizi, tajos ierīkot hermētiskās maizes uzglabāšanas kameras. Lielajās maizes ceptuvēs nolemts atvērt nelielus cehus, kuros maizi ceps pēc tautas receptēm, un veikalus, kuros pārdos tikko izceptu maizi.

Tāpat paredzēts atjaunot etnogrāfiskos maizes gadatirgus. Lietuvas Kultūras fonds kopīgi ar republikānisko Piemineklļu aizsardzības un novadpētniecības biedrību atvērs Maizes muzeju.

TASS — LATINFORM

Organizējam izpalīgu brigādes

Saskaņā ar republikas Ministru Padomes 1986. gada 19. septembra lēmumu par lauksaimnieciskajā ražošanā nodarbinātu īslaicīgu brigāžu organizēšanu un viņu darba apmaksu Preiļu darbā iekārtošanas nodaļa veido brigādes palīdzības sniegšanai rajona kolhoziem un sovhoziem.

Šajās brigādēs var strādāt cilvēki, kuri šim nolūkam vēlas izmantot atvaļinājumus, brīvdienas un cita veida savu brīvo laiku. Piemēram, kolhozam «Nākotne» būs nepieciešami cilvēki sakņaugu un linu novākšanai, celtniecībā. M. Gorkija kolhozs savukārt ir ieinteresēts izveidot brigādes (vai arī izmantot atsevišķus cilvēkus) akmeņu novākšanai. Apmaksa — no četriem līdz astoņiem rubļiem dienā. Kompensācijas veidā var saņemt arī kartupeļus.

Visus, kuri grib sniegt palīdzību lauku saimniecībām un vienlaikus papildināt arī savu ģimenes budžetu, aicinām pieteikties Preiļu darbā iekārtošanas nodaļā vai arī tās Līvānu filiālē (Preiļos — Pionieru laukumā 1, Līvānos — Rīgas ielā 136).

S. BROCĀNE,

Preiļu darbā iekārtošanas nodaļas vadītāja

Gatavojoties Latvijas KP Preiļu rajona komitejas plēnumam

Mūsu spēks — internacionālajā vienotībā

Tikšanās pie „apaļā galda" Latvijas KP Preiļu rajona komitejā

Gatavojoties Latvijas KP Preiļu rajona komitejas kārtējam plēnumam, partijas rajona komiteja bija organizēta tikšanās pie «apaļā galda», lai apspriestu starpnacionālo attiecību jautājumus, uzdevumus, kuri jārisina ideoloģiskajam aktīvam internacionālās un patriotiskās audzināšanas pastiprināšanai. Uz sarunu bija ieradušies Latvijas KP Centrālās Komitejas propagandas un aģitācijas nodaļas vadītāja vietnieks, nacionālo attiecību sektora vadītājs J. Goldmanis, filozofijas zinātņu doktors J. Broliņš, Piedalījās vairāku rajona partijas un komjaunatnes pirmorganizāciju sekretāri, latviešu valodas un krievu valodas skolotāji, vēstures skolotāji, kultūras un rajona kara komisariāta darbinieki, atsevišķu darba kolektīvu vadītāji, partijas un komjaunatnes rajona komiteju darbinieki. Tikšanos atklāja un vadīja Latvijas KP rajona komitejas sekretāre I. Jansone.

I. Jansone. Vispirms dosim vārdu viesiem no Rīgas. Viņi pastāstīs par nesen notikušo Latvijas KP Centrālās Komitejas plēnumu, kurš, kā zināms, apsprieda jautājumu «Par republikas partijas organizācijas uzdevumiem darbaļaužu idejiski politiskās, internacionālās un patriotiskās audzināšanas pastiprināšanā tagadējā pārkārtošanās posmā», tuvāk iepazīstinās ar plēnuma nostādnēm.

J. Goldmanis. Vispirms gribu atzīmēt, ka plēnumā izskanēja dažādi viedokļi, taču kopumā tika izstrādāta vienota nostādne un noteikti konkrēti uzdevuumi ideoloģiskajiem darbiniekiem, inteligences pārstāvjiem darbaļaužu internacionālās un patriotiskās audzināšanas pastiprināšanai pašreizējā laika posmā. Īpaši jāakcentē plēnumā izteiktā doma, ka šobrīd lielu nozīmi iegūst visu pārkārtošanās procesu (ekonomisko, sociālo un tā tālāk) ideoloģiskā nodrošināšana, visu republikas darbaļaužu konsolidācija. Ir jāpanāk, lai jebkuras tautības iedzīvotājs apzinātos, ka mūs visus vieno kopīgs mērķis un kopīgi uzdevumi, kopīgas problēmas un kopīgi to risināšanas ceļi.

Viens no nopietnākajiem un bīstamākajiem traucēkļiem gan ekonomikas, gan ideoloģijas, gan sociālās sfēras pārkārtošanā patlaban ir konservatīvisms. Veselīgs konservatīvisms vienmēr ir vajadzīgs, un tā ir normāla parādība. Taču šeit runa ir par ko citu, proti — par konservatīvismu, kurš sakņojas subjektīvismā, domas inertumā, skaļās frāzēs un lozungos, kas cenšas, maskējoties ar skaistiem vārdiem, saglabāt dogmas un stereotipus. Šāda veida konservatīvisms izpaužas arī nacionālajās attiecībās, rada sasprindzinājumu un pretrunas.

Diemžēl līdz šim vēl maz darīts, lai šīs pretrunas novērstu, lai gan ir bijis pietiekami laika apjaust kļūdas, pārvarēt vecos stereotipus. Cilvēki tagad no mums gaida konkrētu rīcību, konkrētu darbu starpnacionālo jautājumu risināšanā. Nepieciešams uzmanīgāk sekot, kā republikā tiek ievērots divvalodības princips, kā latviešu skolās māca krievu valodu un krievu skolās — latviešu valodu.

Dažas partijas organizācijas internacionālo audzināšanu patlaban izprot vienpusīgi, proti — tikai kā cīņu pret negācijām starpnacionālajās attiecībās: pret šovinismu, nacionālo uzpūtību un tā tālāk. Protams, pret to jācīnās, taču nedrīkst aizmirst, ka galvenais tomēr ir starpnacionālo attiecību kultūras izkopšana, nacionālās pašapziņas un veselīga internacionālisma jūtu veidošana.

J. Broliņš. Jāatzīst arī fakts, ka partijas darbiniekiem, aktīvistiem, lektoriem vēl nepietiek speciālās teorētiskās literatūras, kurā būtu atbildes uz visiem jautājumiem, kurus uzdod cilvēki. Īpaši uz jautājumiem, kuri attiecas uz pretrunām nacionālajās attiecībās. Kas mums patlaban ir? Latviešu valodā— tikai brošūra. Tāpēc plēnumā vairākām izdevniecībām tika adresēta pamatota kritika.

Nesen mēs laidām klajā vārdnīcu par nacionālajām attiecībām —pirmie valstī. Tā tiks pārtulkota arī krievu valodā.

Daudznacionālā sabiedrībā objektīvās pretrunas nacionālo attiecību sfērā ir pastāvējušas vienmēr un pastāvēs, taču mēs paši tās nereti saasinām. Bet dažreiz šīs objektīvās pretrunas vienkārši jaucam ar grūtībām, kuras rodas no subjektīvas darbības. Jā, pastāv nacionālā pašapziņa. Taču nereti tā mēdz būt savrupināta vai arī iegūst nacionālistisku ievirzi. Tas audzināšanas darbā jāņem vērā.

Partija pievērš lielu uzmanību, lai pārvarētu pretrunas nacionālo attiecību sfērā. Akcents tiek likts uz saliedēšanu, uz visu nacionalitāšu cilvēku politisko un tikumisko vienotību. Nedrīkst aizmirst, ka nacionālā politika nav pašmērķis, tā ir līdzeklis, lai sasniegtu mērķi — nodrošinātu katra cilvēka un visas sabiedrības vispusīgu attīstību.

Lai izvairītos no kļūdām, kuras saasina starpnacionālās pretrunas (tās ir bijušas un arī patlaban ir), cilvēkiem jādod tādu jēdzienu kā nacionāls, internacionāls, nacionālistisks pareiza izpratne. Diemžēl šos jautājumus prese ne vienmēr traktē pareizi. Jaunieši bieži vien nesaprot, kas ir nacionālisms. Dažiem ir nosliece nacionālo absolutizēt, uzskatīt, ka tas ir pati galvenā vērtība. Sak, kas tur slikts, ja es savu nāciju uzskatu par vislabāko. Taču tieši te ir tā bīstamā robeža, kur nacionālais pāriet nacionālistiskajā, bet nacionālisms — tas ir naids starp tautām. Galvenā vērtība taču nav tas, kādā valodā runā cilvēks, galvenā vērtība — kāds ir pats cilvēks.

I. Sniķers, Līvānu stikla fabrikas partijas pirmorganizācijas sekretārs. Mūsu uzņēmuma kolektīvs ir daudznacionāls, tajā strādā dažādu tautību pārstāvji. Nevar teikt, ka nacionālā problēma pie mums būtu sevišķi asa, tomēr ir jautājumi, kas mūs satrauc. Piemēram, kas būs pēc gadiem divdesmit? Citiem vārdiem, kāda izaugs jaunā paaudze, kā tā izpratīs starpnacionālo attiecību kultūru, internacionālismu. Manuprāt, audzināšanas pamats tiek ielikts jau ģimenē, un tāpēc redzesloką mums jāpatur arī tas, kā internacionālo jūtu veidošana noris ģimenēs.

Un vēl viens jautājums. Joprojām liek sevi manīt vecais stereotips — internacionālā audzināšana galvenokārt tiek virzīta uz latviešu tautības cilvēkiem. Vai visi pārējie pie mums jau būtu internacionālisti?

Runājot par divvalodību, gribu teikt, ka pie mums, stikla fabrikā, liela daļa strādājošo divvalodības principu ir pieņēmusi. Taču ir arī daļa tādu, kuri uzskata, ka zināt divas valodas nav nepieciešams. Protams, te stingri jāievēro brīvprātības princips. Diemžēl maz mums ir tādu cilvēku, kuri par otras valodas apgūšanu aģitētu savu darbabiedru vidū. Piemēram, krievu tautības cilvēki, kuri apguvuši latviešu valodu, savu tautiešu vidū un otrādi. Jāpanāk, lai tādu aktīvistu un valodu apguves aģitatoru būtu vairāk.

Protams, naivi cerēt, ka visi jautājumi, kas saistīti ar nacionālajām attiecībām un starpnacionālo attiecību kultūru un kuri ilgi netika risināti, nokārtosies paši no sevis un uzreiz. Uzskatu, ka ir jāizstrādā kopīga rīcības programma. Patlaban iznāk tā, ka esam sava veida «ugunsdzēsēji» un sākam rīkoties, kad jau «deg». Tāpēc vispirms jādomā, kā likvidēt cēloņus. Tieši tālab nepieciešama vienota, kopīga rīcība.

I. Kirilovs, rajona izpildkomitejas iekšlietu nodaļas partijas pirmorganizācijas sekretārs. Konfliktu nacionālu nesaskaņu dēļ mūsu kolektīvā nav, taču darbā ar iedzīvotājiem, sevišķi — ar jaunatni, grūtības rodas. Nereti grūti atbildēt uz jautājumiem par atsevišķiem vēstures posmiem. Piemēram, par 1917. — 1918. gada notikumiem Latvijā. Maz ir literatūras, kur šie notikumi izgaismoti. Nepietiek vārdnīcu, īpaši speciālo: tehnisko, juridisko terminu un citu. Krievu — vācu valodas vārdnīcas ir, bet krievu — latviešu valodas vārdnīcu nezin kāpēc nepietiek.

I. Jansone. Jums ir divi milicijas iecirkņi, kuros lielākoties dzīvo tikai latvieši. Kā milicijas iecirkņa inspektors var strādāt ar cilvēkiem, ja viņš zina tikai krievu valodu?

I. Kirilovs. Mēs plānojam latviešu valodas mācības, taču kursu nav...

Replika no zāles. Kursi ir, tikai tos slikti apmeklē. Daži cilvēki sāka mācīties, bet pēc tam iesākto pameta pusceļā...

J. Goldmanis. Divvalodība — tā nav modes lieta. Profesionālajā darbībā tā ir arī nepieciešamība. Protams, mums vajadzīgi latviešu valodas pasniedzēji, kuri strādātu ar pieaugušiem cilvēkiem.

R. Udrovska, Līvānu 2. vidusskolas latviešu valodas skolotāja. Latviešu valodu skolās ar apmācību krievu valodā mācīja slikti, turklāt tā nebija obligāts priekšmets. Tagad parādījušies pozitīvi iedīgļi, mainās arī attieksme pret latviešu valodas apguvi. Astotajās klasēs ieviesta ieskaite, nākamgad desmito klašu beidzēji latviešu valodā liks eksāmenu.

Un tomēr strādāt vēl ir grūti. Galvenokārt tāpēc, ka attieksme pret latviešu valodas apgūšanu vairuma gadījumu tomēr vēl ir noraidoša. Un tas nāk no ģimenes. Daudzi vecāki uzskata, ka zināt latviešu valodu — tas ir lieki. Ir arī novērots, ka pat tie skolēni, kuri apguvuši latviešu valodu, pēc skolas beigšanas tajā tikpat kā nerunā un pamazām valodu aizmirst. Arī šim aspektam, manuprāt, jāpievērš uzmanība.

Runājot par starpnacionālajām attiecībām, mēs visbiežāk pieskaramies tikai attiecībām starp krievu un latviešu tautību cilvēkiem. Bet rajonā dzīvo taču arī citu tautību pārstāvji. Ko mēs zinām par šo tautu kultūru, par nacionālajām īpatnībām?

M. Livdāne. Taisnība, kultūras darbā mēs patiešām vēl neņemam vērā visu rajonā dzīvojošo tautību cilvēku intereses. Ir mums pārmetumi, ka pasākumus lielākoties organizējam latviešu valodā, ka tie domāti latviešu tautības cilvēkiem.

Diemžēl atsaucība iedzīvotāju vidū, kā esam pārliecinājušies, nav sevišķi augsta. Parasti ir tā, ka uz pasākumiem gan latviešu, gan arī krievu valodā nāk vieni un tie paši cilvēki. Iebraucējus vairāk interesē nevis kultūras, bet gan materiālās vērtības. Manuprāt, vajadzētu izdarīt sociāloģiskus pētījumus par stāvokli kultūras jomā.

Uzskatu, ka internacionālisma pamati, kā šeit pareizi tika norādīts, jāliek nevis skolā, bet jau ģimenē, bērnudārzā. Vai tas ir pielaujams, ja dažas audzinātājas bērnudārzā mazos «audzina», lūk, šādi: ja slikti uzvedīsies, pārcelšu uz krievu (latviešu) grupu?

V. Vilcāns, Latvijas ĻKJS rajona komitejas pirmais sekretārs. Ar jaunatni ļoti grūti runāt teorētiski. Patriotiskā audzināšana jāsāk ar cieņas un mīlestības ieaudzināšanu pret dabu, dzimto novadu, kultūras un vēstures piemineklļiem. Pareizi, ka jautājums par piemineklļu saglabāšanu izskatīts rajona Tautas deputātu padomes sesijā. Jaunatne tādējādi redz, ka aktuālie jautājumi tiek risināti.

Lielu efektu var dot apvienotās skolēnu atpūtas un darba vienības, kurās kopīgi strādā un pavada brīvo laiku krievu un latviešu tautību bērni. Šovasar būs divas šādas vienības. Varējām izveidot arī trešo, taču tai neatradām darbalauku.

Pamaz internacionālajā audzināšanā izmantojam bijušos karavīrus —internacionālistus. Viņu rajonā ir divpadsmit. Tiesa, viņus pieaicinām, kad organizējam pasākumus. Un tomēr vēl daudz jāstrādā. Jādomā arī par mums par karavīru internacionālistu padomes izveidošanu.

J. Broliņš. Rezumējot mūsu sarunas rezultātus, vēlreiz gribu uzsvērt, ka starpnacionālo attiecību kultūra nav iedomājama bez augstas vispārējās kultūras, tajā skaitā — tikumiskās, estētiskās, darba attiecību kultūras. Ir jautājumi, kurus var atrisināt jau šodien, ievērojot patiesības, kas zināmas visiem: savstarpēja cieņa un savstarpēja saprašanās. Ar to arī jāsāk!

Sarunu pierakstīja
N. ROMANOVIČA

Statistikas spogulī

Darbā neieradās...

Ne katram, droši vien, ir zināms šāds PSRS Valsts statistikas komitejas uzrādītais skaitlis: pagājušajā gadā pie mums katru dienu savās darba vietās nestrādāja vidēji 700 000 cilvēku

Kur viņi bija? Slaistījās apkārt, dīkā sēdēja mājās? Nē, katrs no šiem 700 000 cilvēkiem noteiktajā laikā izgāja no mājām, taču nebrauca uz savu darba vietu rūpnīcā, institūtā vai konstruktoru birojā, bet gan, piemēram, devās uz pilsētas parku, lai piedalītos tā uzpošanā; uz sakņu bāzi, lai pārlasītu dārzeņus; uz laukiem pēc partijas pilsētas komitejas rīkojuma; trīs un vairāk dienas nosēdēja dažādos simpozijos, semināros, Vissavienības, republikas vai apgabala nozīmes sanāksmēs.

Vārdu sakot, šie cilvēki bija visur, tikai ne savās darba vietās. Savu pamatdarbu viņi nestrādāja, tomēr algu saņēma. Cik tad pagājušajā gadā kasieri izmaksājuši naudas cilvēkiem par to, ka viņi nav veikuši tiešos pienākumus savās darba vietās? Par to ziņo PSRS Valsts statistikas komiteja: «Uzņēmumu, iestāžu un organizāciju izdevumi, kas saistīti ar darbinieku pamatdarba kavēšanu, 1987. gadā tautsaimniecībā kopumā sasniedza 1649 miljonus rubļu. No tiem 1547 miljoni rubļu izlietoti algām, kuras tiek saglabātas pamatdarba vietā.»

Izniāk — vairāk nekā pusotra miljarda rubļu cilvēki saņēma, taču reālu atdevi no viņu «darba» uzskaitīt nav pa spēkam pat statistikai. Jo daudzos gadījumos šīs atdeves nemaz nav. Protams, ja konstruktoru grupa kolhozā ar rokām novāc kartupeļus, zināms, kaut arī niecīgs, efekts tomēr ir. Taču pamēģiniet izteikt reālos skaitļos «darba atdevi», ja pagājušajā gadā vairāk nekā 25 miljoni cilvēkdienu izniekots tautas tiesu un kara komisariātu pieņemšanas telpās, «noformējot» pases milicijas nodaļās. Par kādu reālu devumu savam uzņēmumam un arī visai tautsaimniecībai te var būt runa? Milzīgie zaudējumi — acīmredzami. Jo tādējādi paaugstinās ražotās produkcijas pašizmaksa un cena.

Kur vēl cilvēki iznieko mūsu galveno bagātību — darba laiku? Pagājušajā gadā pavisam zaudēts 197 miljoni cilvēkdienu. Gandrīz puse — 95,6 miljoni cilvēkdienu — pazaudēts, cilvēkus atraujot no tiešā darba un nosūtot palīgā lauciniekiem. Dažādai celtniecībai un pilsētu labiekārtošanai «ziedoti» 31,7 miljoni cilvēkdienu. Trešajā vietā darba laika zudumu ziņā — izsaukumi uz kara komisariātiem un tautas tiesām, par ko minējām iepriekš.

Darba laika zudumu novēršanā pēdējā laikā gūti arī pozitīvi rezultāti. Tiklīdz atcēla papildu atvaļinājumu par tādu sabiedrisko pienākumu veikšanu kā brīvprātīgais sabiedriskās kārtības sargs, pamatdarba kavēšana samazinājās vairāk nekā divas reizes. 1985. gadā sakarā ar citu pienākumu veikšanu savās darba vietās ik dienas nestrādāja vidēji 800 000 cilvēku, bet pagājušajā gadā, kā minēts, — 700 000.

Radikālā ekonomiskā reforma liek visās tautsaimniecības nozarēs atteikties no komandēšanas un administratīvajām pārvaldes metodēm. Tikai pilns saimniecīskais aprēķins ļaus racionāli un efektīvi izmantot mūsu galveno rezervi — darba laiku.

V. PARFJONOVS

(Saīsināti no laikraksta «Pravda»)

Izgatavots skolas rūpnīcā

TOMSKA. Skolas rūpnīca, kas sākusi darboties Oktjabrskas ciematā, saražojusi pirmo produkciju. Uzņēmumā ir pieci cehi: inventāra, galdniecības, ķīmiskais, konteineru un agrārais cehs. Tik neparastas ražotnes izveidošanas iniciatori bija Tuganskas silikāta sienu materiālu rūpnīcas komunisti. Ciemata skolas uzņēmuma produkcijas realizācijas plāns sasniedz 120 tūkstošus rubļu gadā. Puse šīs summas tiks izlietota bērnu darba samaksai, bet pārējo naudu izmantos skolas vajadzībām.

TASS

Sanitāro posteņu sacensības

Preiļu 2. vidusskolā notika sanitāro posteņu ikgadējās sacensības, kas bija veltītas Starptautiskās Sarkanā Krusta biedrības 125. gadadienai.

Skolēni sacentās pa vecuma grupām. Bija jāzina higiēna, infekcijas slimības, slimnieku kopšana mājas apstākļos, pirmās medicīniskās palīdzības sniegšana, Sarkanā Krusta biedrības vēsture, ceļu satiksmes noteikumi, civilā aizsardzība.

5. — 6. klašu grupā piedalījās 14 komandas. Uzvarēja Jersikas astoņgadīgās skolas komanda — H. Bērziņš (komandieris), I. Bernāne, S. Lietauniece, R. Ozoliņa. 2. vietā — Preiļu 1. vidusskola, 3. vietā — Silajāņu astoņgadīgā skola.

7. —8. klašu grupā piedalījās 17 komandas. Uzvarēja Preiļu 1. vidusskolas komanda — I. Gatiņa (komandiere), D. Kalniņa, I. Nemiro, I. Skutele. 2. vietā — Līvānu 2. vidusskola, 3. vietā — Vanagu astoņgadīgā skola.

9. — 11. klašu grupā piedalījās 8 komandas. Uzvarēja Līvānu 1. vidusskolas komanda — D. Batņa (komandiere), I. Kozlova, A. Brūvere, S. Bojāre. 2. vietā — Preiļu 1. vidusskola, 3. vietā — Riebiņu vidusskola.

Tautas izglītības nodaļā tika organizēta sanitāro sienas avīžu un biletenu skate. Tajā piedalījās tikai 14 skolas. Sienas avīzes novērtējot, tika ņemts vērā noformējums, izdoma, aktualitāte, skolas dzīves atspoguļojums. Pirmo vietu piešķīra Niedru astoņgadīgajai skolai, 2. vietu — Sīlukalna astoņgadīgajai skolai, 3. vietu — Priekuļu astoņgadīgajai skolai.

Skolēni sacensībām bija gatavojušies nopietni. Teicamas un labas zināšanas par slimnieku kopšanu mājas apstākļos, par Sarkanā Krusta biedrības vēsturi, par ceļu satiksmes noteikumiem, arī par civilo aizsardzību uzrādīja 9. — 11. klašu grupas dalībnieki. Viņi vājāk zināja infekcijas slimības, higiēnu, reanimāciju, ārstniecības augus, pirmās medicīniskās palīdzības sniegšanu.

7. — 8. klašu grupas dalībnieki zināja daudz stāstīt par slimnieku kopšanu mājas apstākļos, par ārstniecības augiem, par ceļu satiksmes noteikumiem. Vājākas zināšanas bija civilajā aizsardzībā, pirmās medicīniskās palīdzības sniegšanā, infekcijas saslimšanās un personīgajā higiēnā.

5. — 6. klašu skolēni labi pārzināja ārstniecības augus, infekcijas slimības un personīgo higiēnu, mazāk — civilo aizsardzību, ceļu satiksmes noteikumus.

Sacensībās šogad nepiedalījās Aglonas internātskola, Ārdavas, Dravnieku un Rimicānu astoņgadīgās skolas.

Veiksmīgu startu vēlam absolūtajiem uzvarētājiem 7. —8. klašu grupā — Preiļu 1. vidusskolas komandai, kura šogad 17. un 18. jūnijā pārstāvēs mūsu rajonu republikas sacensībās.

V. LUBĀNE,
Preiļu rajona tautas izglītības nodaļas metodiķe

Preiļu keramikas skola

Kaut mūsu personības dokumentos līdzās uzvārdam, vārdam minēts tikai tēva vārds, kaut ir ne viens vien cilvēks, kas tēva tēva vai mātes mātes vārdu gan zina, bet ...tālākās saknes? Mēs nereti sakām, ka sākas aizmirsto senču valstība. Tomēr nē! Viņi dzīvo. Ja ne vārdos saukti, tad caur materiālo un garīgo mantojumu — noteikti.

Kas latvietim ir tautas dziesma? Taču vistiešākais ētiskais un estētiskais mantojums no viņa vec, vec, pat nez kuras vecmāmiņas.

Kas zemes arāja tikums, podnieka amatprasme — arī tas pats.

Keramiķu Babru dzimtas atmiņa apstājas pie viena no vecvecvecēviem — Ontona Matisona, kas esot bijis apkārtnē labi pazīstams podnieks. Viņam sieva esot no Babru saimes. Podus griezis arī viņas brālis Jāzeps Babris. Tuvāk mūsdienām pie podnieka ripas varējis redzēt viņa brāļa Salimona dēlu Antonu un otra brāļa — Ambrozija — dēlu Onufriju. Tiesa, pēdējais turpmākajā dzīvē izvēlas virsnieka profesiju, vairākus gadus bija Rēzeknes apvienotā kara komisariāta komisārs.

Babru dzimtā visspēcīgāko podniecības tradīciju mantojumu ir atstājuši brāļi Alfons un Joahims. Trīsdesmito gadu beigās pie viņiem māla mācīšanas skolu ir sācis kaimiņu jauneklis Polikarps Čerņavskis. Vienmēr ejot uz sacensībām bļodiņu un puķu podu virpošanā ar savu vienaudzi — Joahima dēlu Vladislavu. Te arī Polikarps ieskatās Vladislava māsā Staņislavā, un šī ieskatīšanās kļūst liktenīga visam mūžam. Tāpat kā māls, kurš viņu nelaiž no sevis vaļā nu jau gandrīz piecdesmit gadus.

1942. gadā Polikarps uzdrošinās dažus savus darbus pielikt klāt silajāniešu keramikas izstādei. Bet apkārt plosās karš. Un tas savās dzirnās ierauj gan Polikarpu, gan Vladislavu. Polikarpu mobilizē vācu darba dienestā, Vladislavam gan izdodas izvairīties. Slapstoties Stašu purvā, viņš nonāk sakaros ar partizāņiem. Pēc novada atbrīvošanas iestājas Sarkanajā Armijā. Ar cīņām aiziet līdz Berlīnei. Tomēr parakstīties uz reihstāga sienas neiznāk — smags ievainojums krūtīs atstāj zīmogu uz visu turpmāko mūžu. Pēc izveseļošanās seko virsdienests, bet, kad 1950. gadā viņš atgriežas dzimtenē, tad izrādās, ka te keramiķa darbam ir uzgūlusi vietējo varas vīru aprobežotā tuvredzība, tautas kultūras elementāra neizpratne.

Gan strādājot invalīdu artelī, gan pārceļojot uz Kurzemi, gan veidojot ar vietējo kolhozu līgumsaistības, mēģina lavierēt Polikarps. Taču Vladislavs, visu redzēdams, atmet tēva sētai un tur vēl esošajai podnieka ripai ar roku un kļūst par vienu no tiem, kas pirmie iededz «Iliiča spuldzītes» toreizējā vēl pelēki provinciālajā Preiļu pilsētiņā.

Kad dažnedažādie liegumi un nodokļi par keramikas darbnīcu turēšanu kļūst galīgi nepanesami, silajāmieši taisnību meklēt dodas uz Latvijas KP Centrālo Komiteju. Te jāsaka paldies toreizējam sekretāram Arvīdam Pelšem. Viņa pretimnākšana kļūst par sākumu Silajāņu keramikas oficiālai atzīšanai. Tiek pat iedalīti un ar kupicām norobežoti piecpadsimt āri māla kalna, kur nu atļauts rakt podiem tik vajadzīgo izejvielu. Atsākas izstāžu darbība. Redzamākos keramiķus uzņem LPSR Mākslinieku savienībā. 1959. gadā — arī Polikarpu Čerņavski. Viņa darbi tiek ievēroti ne tikai republikā, tie pārstāv Padomju zemi arī Bukarestē un citur.

Tautas daiļamata meistara nosaukums, kuru kopš 1960. gada sāka piešķirt redzamākajiem tautas mākslas meistariem, pavēra Latgales keramiķiem ceļu uz darbu realizēšanu LPSR Mākslas fonda salonos. Līdz ar to bija iegūta kaut nosacīta, tomēr radoša neatkarība.

Mūsu novada keramikas vecmeistars POLIKARPS ČERŅAVSKIS atskatās uz 65 mūža un 50 radoša darba gadiem.

Apsveicam tautas daiļamata mākslinieku jubilejā!

Ap šo laiku veidojas meistara individuālais stils, tikai viņam piemītoši trauku veidošanas un rotāšanas paņēmieni. Tas nav viegli, jo līdzās joprojām ir spēcīgā Polikarpa Vilcāna ietekme. Pie viņa Čerņavskis bija veicis savas profesionālās varēšanas pieslīpēšanu.

Pats Čerņavskis Vilcānu uzskata par amatnieciskās meistarības augstāko etalonu. Viņa darinājumu formu loģiskā stingrība, aprotājuma sevišķais smalkums ir tās pamatvērtības, no kurām Čerņavskis savā turpmākajā daiļradē neatkāpjas ne soli. Tiesa, viņš atrod savas «Čerņavska krūzes» siluetu, izstrādā savus klasisko vāžu tipus, savu svečturu arhitektoniku un kā dominējošo izteiksmes līdzekli sāk ieviest polihromo glazējumu.

Pēc sava skolotāja aiziešanas viņsaulē Čerņavskis kļūst par pašu redzamāko Vilcāna keramikas tradīciju turpinātāju. Radošu, smalku. Tieši tas Čerņavskim nodrošina paliekošu vietu Latgales keramikas vēsturē, aizved viņu līdz popularitātei, nereti pat pielūgsmei.

Viņš apbalvots ar PSRS Tautas saimniecības sasniegumu izstādes zelta medaļu, saņēmis neskaitāmus Goda rakstus un diplomus, arī simbolisko Latgales keramiķu galveno balvu — Andreja Paulāna medaļu un diplomu.

Polikarps Čerņavskis gandrīz 10 gadus bija vienīgais Gailīšu pusē dzīvojošais tautas keramiķis. Viņa bērzu birztalā ieslēpusies sēta ar pagalma galā uzslieto apdedzināšanas namiņu kļuva vai par tautas kultūras līdzdzīvotāju Meku.

Tomēr fizisko spēku izsīkums un arī neizbraucamie, reizumis pat neizbrienamie ceļi liek meklēt mūža novakarē vieglāku dzīves vietu.

Kopš 1983. gada Polikarps dzīvo un strādā Preiļos. Tiesa, atrautība no ierastas vides, no brīnišķās dabas, no malkas cepļa meistara daiļradi nesekmē. Pēdējā laikā viņš pievērsies sev svešākam virzienam mālā — sīkplastikai, kur tradīciju skola faktiski jāapgūst no jauna...

Pats būtiskākais — Preiļu meistars radīja savu skolu. Un vēl — dzīvesbiedri Staņislavu jau sen varēja uzskatīt par Polikarpa darinājumu līdzautori: viņa allaž palīdzējusi darbā, taču tikai retais zina, ka ne viens vien svečturis ir viņas oriģināldarbs. Staņislava veidojusi arī svilpauniekus, pīlītes, zirdziņus.

Pēc aiziešanas pensijā arī Vladislavs arvien biežāk sāka apmeklēt Čerņavska darbnīcu. Līdz senais aicinājums sāka atgūt jaunu elpu. Un, lūk, Latgales keramika atguvusi vienu savdabīgu meistaru: Vladislavs Babris darina vāzes, krūzes, krūzītes, sienas un galda šķīvjus.

Kad nāca pirmā nopietnākā atskaite šī gada pavasarī Balvos, tad varējām pārliecināties, ka Vladislavam ir savs rokraksts arī saimniecības trauku darināšanā... Dekoratīvajā keramikā viņš visbiežāk izmanto iespiedumus: dažreiz pat pārrotājot. Taču tā arī ir viņa īpatnība. Savdabīgs šo darbu šarms.

Jāzeps Caics, Polikarpa znotā, darba gaitas sācis kā šoferis. Sievastēva pamudināts, viņš ieu gadus piecus automašīnas stūri nomainījis pret podnieka ripu. Viņa darinājumi stila ziņā vistuvākie Čerņavska tradīcijām. Daži pat pārmet pārāk lielo līdzību ar Meistaru. Taču — pasaules keramikas praksē dažviet noteikti pat 15 gadi mācekļa laikam. Vai pēc dažiem darba gadiem jau būtu prasāma individualitāte? Galvenais, ka Caics savā jaunajā darbā ir aizrautīgs, tā teikt, «mālā līdz ausīm». Šī aizrautība, pastāvīga radoša aktivitāte jau devusi augļus — sācis veidoties viņa dekoratīvā šķīvja tips. Arī vāzēs un krūzēs iezīmējas arvien individuālākas nianses. Par sniegumu II Vissavienības tautas daiļrades festivālā Caics apbalvots ar PSRS TSSI bronzas medaļu.

Keramikā savu taku sācis mīt arī Čerņavska dēls Jāzeps. Tāpat viņa krustdēls, sievas māsas dēls Aleksandrs Rečs, kurš izmēģinājies gan muzicēšanā, gan glezniecībā, bet galu galā sācis darboties keramikā. Skiet, ka tas ir viņa īstais aicinājums.

Meistara 65 gadu jubilejā vinam līdzās ir vesela skola — Preiļu keramikas skola. Apsveicami, ka pilsēta beidzot ķērusies pie īstas Latgales keramiķu darbnīcas celtniecības, ka sākts domāt par Silajāņu keramiķu dzīves vietu iezīmēšanu un par keramikas muzeja veidošanu bijušajā P. Čerņavska darbnīcā — Rušonas ciema Babros.

Labu veselību vēlam vecmeistariem un radošu aktivitāti — jaunajiem!

A. KŪKOJS,
A. Paulāna tautas lietišķās mākslas studijas vadītājs

Avīze kritizēja. Kas paveikts?

„Alternatīvas nav"

Ar šādu virsrakstu laikrakstā «Ļenina Karogs» bija publicēts komerciāls apskats, kurā tika norādīts uz būtiskiem trūkumiem tirdzniecības darba organizācijā mūsu rajonā: preču piedāvājums nav sabalansēts ar pieprasījumu, jūtams atsevišķu preču deficīts utt.

Redakcijai atbild Preiļu rajona patērētāju biedrību savienības valdes priekšsēdētājs L. Šustovs. Viņš raksta:

«Raksts «Alternatīvas nav» apspriests darba kolektīvu sapulcēs, pēc tam atbildīgi darbinieki izdarījuši vajadzīgos secinājumus, lai turpmāk darbu uzlabotu. Konkrēti: rajona kooperatoru saimē izdarīta reorganizācija — izveidotas divas patstāvīgi funkcionējošas patērētāju biedrības.

Rezultāti: šī gada pirmo četru mēnešu plāns mazumtirdzniecības preču apgrozījumā izpildīts par 102,3 procentiem, iedzīvotājiem virsplānā pārdotas dažādas preces par 398,2 tūkstošiem rubļu, kas ir par 876 tūkstošiem rubļu vairāk nekā šajā pašā laika posmā pagājušajā gadā. Kopš šī gada janvāra saražotas 64,5 tonnas desu izstrādājumu. Sortimentu atjauninājis maizes kombināts: piemēram, cep bulciņas «Vita», «Vārpa», pīrādziņus ar āboliem, cep «Valkas radziņus», parādījušās maizes šķirnes «Rosijskij» un «Unžanskij».

Apmaiņas veidā sagādātas un rajonā realizētas preces par 80 000 rubļiem, no kooperatīviem iepirkti ražojumi par 5,3 tūkstošiem rubļu (dati par 1988. gada I ceturksni).

Tirdzniecības darbinieku kolektīvs tiek mobilizēts, lai aktīvāk meklētu iespējas iedzīvotāju labākai apgādāšanai ar vajadzīgajām precēm, lai straujāk ieviestu progresīvās tirdzniecības formas.»

Piemājas zemes piešķiršana

Vairāki laukos dzīvojošie pilsoņi interesējas par piemājas zemju piešķiršanas kārtību. Daļa pilsētnieku, kam laukos ir personīgā īpašumā dzīvojamā māja, vēlas zināt, kādu zemes platību pie viņiem piederošām ēkām ir tiesības izmantot.

Šinī gadā izdarīti grozījumi un papildinājumi dažos Latvijas PSR valdības lēmumos par piemājas zemes un sakņu dārza piešķiršanu Latvijas PSR lauku apvidos.

Vārds «normas» ir aizstāts ar vārdu «lielumi».

Sovhozu un citu valsts lauksaimniecības uzņēmumu, organizāciju un iestāžu pastāvīgajiem strādniekiem un kalpotājiem, kas strādā un dzīvo laukos, piešķir piemājas zemes gabalus lielumos, kādus nosaka, ņemot vērā šo strādnieku un kalpotāju līdzdalību sabiedriskajā ražošanā.

Piemājas zemi lauku apvidos izglītības, medicīnas, patērētāju kooperācijas, sakaru, ražošanas apvienību «Lauktehnika» un «Agroķīmija» un citiem darbiniekiem (pastāvīgi laukos strādājošiem un dzīvojošiem) piešķir tādos lielumos, kādus nosaka, ņemot vērā viņu līdzdalību sabiedriskajā ražošanā.

Konsultācija

Arī pensionāriem, invalīdiem un citiem laukos dzīvojošiem pilsoņiem piešķir piemājas zemes tādos lielumos, kādus nosaka, ņemot vērā pensionāru, invalīdu un citu pilsoņu līdzdalību sabiedriskajā ražošanā.

Kolhoznieku sētām piemājas zemes gabalus piešķir kolhoza statūtos paredzētajā kārtībā.

Piemājas zemes gabalus no kolhozu zemēm piešķir ar kolhoza biedru kopsapulces vai pilnvaroto sapulces lēmumu; no sovhozu un citu valsts lauksaimniecības uzņēmumu, organizāciju un iestāžu zemēm — ar administrācijas pavēli.

Ja mantiniekiem īpašuma tiesības uz dzīvojamo māju, kas atrodas lauku apdzīvotā vietā, pāriet mantošanas ceļā un viņiem nav tiesību noteiktā kārtībā saņemt piemājas zemes gabalu, kā arī, ja pilsoņi, kuri pastāvīgi dzīvo pilsētās, iegūst dzīvojamo māju lauku apvidū dzīvošanai uz sezonu vai laiku, vai ja viņiem šajā apvidū uz personīgā īpašuma tiesību pamata pieder dzīvojamā māja, kuru viņi vēlas izmantot norādītajam mērķim — visām šīm personām piešķir lietošanā zemes gabalu dzīvojamās mājas uzturēšanai un lauksaimniecības produkcijas ražošanai līdz 0,06 ha (ieskaitot platību zem ēkām).

Kolhoznieku, strādnieku un kalpotāju ģimenēm, kas pārcēlušās uz citu lauku apvidu, ja tām uz personiska īpašuma tiesību pamata pieder ēkas, kuras atrodas lauku apvidū, saglabājas tiesības lietot daļu zemes gabala, kas nepieciešams šo ēku uzturēšanai — līdz 0,06 ha lielu (ieskaitot platību zem ēkām).

I. GIERKENA,
rajona agrorūpnieciskās apvienības vadošā zemes ierīkotāja

Gaidām pirmklasniekus

Skolā tuvojas nobeigumam mācību gads — ar ierastajām rūpēm par eksāmeniem, par darba un atpūtas organizēšanu vasarā. Vēl patālu laiks, kad izsmaržos izlaiduma vakara meijas, bet jau sākusies gatavošanās jaunajam mācību gadam.

Šoruden nu jau trešo gadu Preiļu 1. vidusskolā jāuzsāk mācības visiem bērniem, kam līdz 1988. gada 1. septembrim būs pilni seši gadi. Dabiski, ka tieši viņiem nepieciešama īpaša uzmanība.

Bērni, kuri apmeklē bērnudārzus, visumā gan sociāli, gan psiholoģiski ir sagatavoti mācībām skolā. Arī šo bērnu vecāki lielākoties ir skaidrībā par to, vai bērnu veselības stāvoklis ir atbilstošs, lai uzsāktu mācības no sešu gadu vecuma.

Bērniem, kuri neapmeklē bērnudārzus, parasti grūtāk iejusties skolas darba ritmā. Tieši viņiem domāta Latvijas PSR Izglītības ministrijas ieteiktā programma piecgadīgo bērnu sagatavošanai skolai.

Preiļu 1. vidusskolā nebija apstākļu, lai šo programmu varētu realizēt aizvadītā mācību gada laikā. Tāpēc tagad, kad skolēniem mācības būs beigušās, aicinām uz skolu nākamos pirmklasniekus, kuri līdz šim nav apmeklējuši bērnudārzus. Viņu vecāki, sadarbojoties ar klašu audzinātājām, varēs iepazīties ar mācību procesa īpatnībām, skolas darba režīmu un mācību programmu prasībām. Nodarbības ar bērniem tiks organizētas tā, lai ievirzītu nākamos skolēnus ābeces mācībā, matemātikas priekšstatu veidošanā, rakstīšanas iemaņu apgūšanā, darbaudzināšanā, dabas mācībā utt.

Gaidām Preiļu 1. vidusskolā 1. jūnijā plkst. 9.00. Nodarbības notiks līdz 10. jūnijam.

Vēl daži atgādinājumi vecākiem. Lai bērnu uzņemtu 1. klasē, nepieciešams skolas direktoram adresēts vecāku iesniegums un medicīniskā izziņa par bērna veselības stāvokli (forma U-26). Lūdzam šos dokumentus iesniegt skolā līdz šī gada 1. augustam, lai savlaicīgi varētu veikt klašu komplektēšanu, nodrošināt skolēnus ar mācību līdzekļiem.

Skolas gaitu uzsākšanai mazā pilsoņa dzīvē ir nepārvērtējama nozīme. Vēl arvien šķiet nedaudz neierasti, ka šo svarīgo soli sper sīciņais sešgadnieks. Viņam vēl nav obligāta ārējā atribūtika — skolas soma, skolēna formas tērps. Bet ļoti nepieciešama ir gan bērna, gan arī vecāku psiholoģiskā gatavība uzņemties jaunos pienākumus.

Būtu svarīgi, lai 1. septembri bērns gaidītu kā tādu pavērsienu savā dzīvē, kas ļaus viņam apliecināt savu darboties gribu un varēšanu, atrast atbildes uz viņa daudzajiem «kāpēc?». Tieši tāpēc līdzās ierastajiem šīs vasaras priekiem jābūt rūpēm par skolas gaitu uzsākšanu. Tad 1. septembris — Zinību diena — Preiļu 1. vidusskolas visjaunākajiem audzēkņiem un arī viņu vecākiem un skolotājiem būs gaidīts un patīkams notikums.

A. SVILE,
Preiļu 1. vidusskolas direktora vietniece mācību un audzināšanas darbā

Sports

Stafetes Līvānu ielās

Jau devīto reizi vasaras sporta sezonu Līvānos ievada ar stafetes skrējieniem pa ielām. Šogad sacensības bija veltītas vieglatlētikas 100. gadadienai. Tās organizēja Līvānu eksperimentālās bioķīmiskās rūpnīcas fizkolektīvs un sabiedriskās organizācijas.

Dalībnieku bija daudz — 15 komandas. Sportistus sveica Līvānu eksperimentālās bioķīmiskās rūpnīcas direktors A. Sedvalds.

Stafetes skrējienus uzsāka skolēni. Jaunākajā grupā pirmā finišēja Līvānu 1. vidusskolas komanda. Vidējā vecuma grupā pirmie bija Līvānu 2. vidusskolas skrējēji. Trešajā skrējienā sacentās vidusskolu un uzņēmumu komandas. Labāko rezultātu trasē uzrādīja Līvānu eksperimentālās koksnes konstrukciju rūpnīcas komanda. Otrajā vietā ierindojās Līvānu 1. vidusskolas, trešajā — eksperimentālās bioķīmiskās rūpnīcas komanda.

Dalībnieki, kuri visātrāk noskrēja 300 m un 500 metru posmus, saņēma pārsteiguma balvas. Jaunākajā grupā — Ļ. Eivika un E. Kozlovskis, vidējā grupā — E. Čingule un R. Aleksis, vecākajā grupā — A. Kantāne un E. Aleksis.

M. TREIDE,
sporta kompleksa direktore

Preiliešu uzvara

Godinot kritušo karavīru piemiņu, notika sacensības vieglo automašīnu figurālajā vadīšanā. Startēja tie šoferi, kuri savulaik izpildīja internacionālo pienākumu Afganistānā. Sacensības rīkoja Latvijas PSR Autoamatieru biedrības Jēkabpils rajona padomes sporta sekcija.

Teicamu autovadīšanas prasmi sarežģīto figūru «labirintos» nodemonstrēja Jēkabpils autobusu parka Preiļu filiāles šoferi Vladimirs Rimonovičs un Juris Valts, kuri izcīnīja attiecīgi pirmo un trešo vietu.

M. JAUDZEMS,
sporta sekcijas priekšsēdētājs

14. vietā

Siguldā risinājās republikas 1988. gada finālsacensības «Brīnumdambretē» (64 lauciņu dambretē labākajām skolu pionieru vienībām). Preiļu rajonu, kā jau sen ierasts, pārstāvēja Līvānu 1. vidusskolas pionieri (G. Smilgdrivs, A. Vanags, A. Strautāns un V. Gavare).

Iegūstot 32 partijās 18,5 punktus, līvānieši palika 14. vietā. Individuāli vislabākais sniegums A. Vanagam — 4. vieta.

R. TOMASS

Redaktora v. P. PĪZELIS

Sludinājumi

FR. ROZIŅA MALTAS SOVHOZTEHNIKUMS

uzņem audzēkņus mācībām zootehnikas, lauksaimniecības mehanizācijas, lauksaimniecības un civilās celtniecības specialitātēs.

Tehnikumu beigušie iegūst zootehniķa, tehniķa mehāniķa vai tehniķa celtnieka kvalifikāciju ar tiesībām iestāties augstskolā.

Mācības notiek latviešu un krievu valodā. Pirmajos kursos uzņem jauniešus un jaunietes ar astoņgadīgās skolas izglītību, bet otrajos kursos mācību grupu papildināšanai — ar vidusskolas izglītību.

Mācību ilgums **zootehnikas specialitātē** — 3 gadi 7 mēneši, **lauksaimniecības un civilās celtniecības specialitātē** — 3 gadi un 6 mēneši, bet **lauksaimniecības mehanizācijas specialitātē** — 3 gadi un 10 mēneši.

Mācību laikā audzēkņi iegūst papildu profesijas: mehanizētās slaukšanas meistara, III klases traktorista mašīnista, III kategorijas konstrukciju montētāja, II kategorijas apmetēja, galdnieka, mūrnieka, B un C kategorijas autovadītāja tiesības.

Audzēkņi, kas sekmīgi mācās, saņem 30 rbl. stipendiju mēnesī, teicamnieki — par 50 procentiem vairāk, bet tie, kas mācās uz labi un teicami un aktīvi piedalās sabiedriskajā darbā — par 25 procentiem lielāku stipendiju. Audzēkņi, kurus mācītics komandējušas organizācijas, saņem par 30 procentiem lielāku stipendiju.

Tehnikumā ir kopmītnes un ēdnīca.

Visās specialitātēs tehnikumā uzņem bez iestājpārbaudījumiem.

Dokumentus pieņem līdz 9. jūlijam.

Jāiesniedz šādi dokumenti:
iesniegums,
dokuments par izglītību (oriģināls),
izziņa par veselības stāvokli (086/y veidlapa),
5 fotokartiņas (3x4 cm),
izraksts no darba grāmatiņas (ja ir praktiskā darba stāžs),
darbavietas komandējums (personām, kuras mācīties uz tehnikumu komandē organizācija),
pase, dzimšanas apliecība, karaklausības apliecība (jāuzrāda).

Mācību sākums 1. septembrī.

Satiksme ar autobusu: Rēzekne — Gļužņeva — Malta vai Rēzekne — Vertukšņa — Maltas sovhoztehnikums.

Adrese: Rēzeknes rajons, pasta nodaļa Lūznava, Fr. Roziņa Maltas sovhoztehnikums, pasta indekss 228113.

Telefoni: Lūznava 45314, 45481.

Administrācija

CĒSU 4. PROFESIONĀLI TEHNISKĀ VIDUSSKOLA

(Cēsīs, K. Marksa ielā 3, tālruņi 22971 un 22561) 1988. — 1989. mācību gadā uzņem jauniešus un jaunietes ar 8 klašu izglītību bez iestāju pārbaudījumiem šādās specialitātēs:

mēbeļu galdnieki,
rūpniecisko iekārtu remontatslēdznieki (apmācot frēzētāju, slīpētāju darba iemaņas),
galdnieki (celtniecības),
namdari,
virpotāji.

Mācību ilgums 3 gadi. Mācības notiek latviešu valodā.

Skolā darbojas sporta, tehniskie un mākslinieciskās pašdarbības pulciņi. Iestājoties skolā, jāiesniedz:
iesniegums, norādot specialitāti,
izglītības apliecība,
skolas raksturojums,
dzimšanas apliecība (oriģināls) vai pase,
medicīniskā izziņa (veidlapa Nr. 086/y un bērnu individuālā karte),
izziņa par vecāku dzīves vietu un ģimenes sastāvu,
trīs fotokartiņas (3x4 cm).

Dokumentus pieņem ar šā gada 1. jūniju Cēsīs, K. Marksa ielā 3. Reflektantiem jāierodas uznemšanas komisijā pēc izsaukuma. Pieņemam ar norīkojumiem un stipendijām no uzņēmumiem un organizācijām.

Administrācija

Nāc, šodien sāksim dzīves ceļu kopā iet,
Lai abu laime krājas vienuviet.
Pa diviem kopā tomēr gaita vieglāk sokas,
Jo vajag ilgi, ļoti tālu iet.
(Ā. Eiksne)

Sveicam ANTOŅINU POPLAVSKU un EDGARU RUBINU, kopējo dzīves ceļu sākot.

Preiļu SCO kolektīvs

ORGANIZE RIEBIŅU CIEMA IZPILDKOMITEJA

Šī gada 27. maijā plkst. 20.00 ielūdzam jūs uz pilngadības un pasu izsniegšanas svētkiem.

5. jūnijā tiek rīkoti bērnības svētki.

Steiga lai pierimst,
Skaļas valodas pieklust,
Apstājies, cilvēk, šai vietā,
Atceries mūs.
(Z. Purvs)

MIRUŠO ATCERES DIENAS 29. maijā

Ondzuļu kapos plkst. 10.00,
Sprindžu kapos plkst. 11.00,
Petrovsku kapos plkst. 12.00,
Kokoriešu kapos plkst. 14.00,
Baibu kapos plkst. 15.00,
Riebiņu kapos plkst. 16.00.

Puščas kapos plkst. 10.00,
Skangeļu kapos plkst. 11.00,
Lukašišku kapos plkst. 12.00,
Zabegu kapos plkst. 14.00,
Saunas kapos plkst. 15.00,
Sunepu kapos plkst. 16.00.

21. augustā

Novinu kapos plkst. 10.00,
Medvedņicku kapos plkst. 11.00,
Pivovaru kapos plkst. 12.00,
Opūgu kapos plkst. 14.00,
Viņkovas kapos plst. 15.00.

Lūdzam visus iedzīvotājus aktīvi piedalīties kapu uzkopšanā.

Kluša paliek māja, sēta,
Klusa tēva istabiņa,
Nav vairs tēva mīļo soļu,
Nav vairs tēva padomiņa.
(T. dz.)

Izsakām dziļu līdzjūtību Valentīnai Strodei sakarā ar TĒVA nāvi.

Sagādes kantora kolektīvs

Paliec, māt, glāstā,
Paliec, māt, jaukā bērnības stāstā.
(M. Bārbale)

Lielajās bēdās esam kopā ar Anitu un Aināru, no MĀMIŅAS uz mūžu atvadoties.

Priekuļu astoņgadīgās skolas bijušās audzinātājas

Dusi saldi, māmulīte,
Mūža gaitas beigušās.
Lai nu viegli zemes māte
Pārklāj smilšu paladziņu.
(T. dz.)

Skumju brīdī esam kopā ar Moniku Šaršūni, pavadot MĀMUĻU kapu kalniņā.

Rajona bibliotēku darbinieki

Bezgalīgs tukšums un dziļas sāpes,
Apstājies laiks. Māt, sirds tava dus.
Dzimtenes smiltis un putnu dziesmas
Svētīs tev atdusu kopā ar mums.
(A. Kravalis)

Skumju brīdī esam kopā ar Survilo ģimeni, MĀTI, SIEVU, VECMĀMIŅU smiltājā izvadot.

Aglonas internātskolas kolektīvs

Ik gadus abele vēl ziedēt sāks,
Tik sirmā māmuļa vairs ciemos neatnāks.
(I. Auziņš)

Skumju brīdī esam kopā ar Annu Brenci, MĀTI kapu smiltājā izvadot.

Padomju saimniecības «Aglona» kolektīvs

Laikraksts «Ļeņina Karogs» iznāk otrdienās, ceturtdienās, sestdienās latviešu un krievu val.

«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Прейльского районного комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке, г. Прейли, Латв. ССР. Издательство «Звайгзне», г. Рига, ул. Горького, 105.

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1.
TĀLRUŅI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 22154, sekretariāts — 21769, agrorūpnieciskā kompleksa, kultūras un sporta nodaļas — 21759, partijas dzīves, skolu un vēstuļu nodaļas — 21996, vietējo padomju darba, rūpniecības un celtniecības nodaļas — 21985, grāmatvedība, uzziņas par sludinājumiem — 22305.

Tir. 14347 eks. (latv. v. 10191 eks., krievu val. 4156 eks.).
1 nos. iespiedlokšņe. Ofsetiespiedums.
Laikraksts iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā 228400, Daugavpilī, Valkas ielā 1.
Indekss 68169.
Pas. 917.